

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/50/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5921201767
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5921201767.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov – sudcov Mgr. Silvie Tisovej a Mgr. Petra Straku, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov - matky: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXX/X, XXX XX F. G. a otca: H. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. J. XX, XXX XX B., za účasti prokurátora – Krajská prokuratúra Žilina, so sídlom Moyzesova 20, 011 04 Žilina, o návrhu starej matky detí: C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom trvale D. E. XXX/X, XXX XX F. G., zastúpená splnomocnenou zástupkyňou: JUDr. Dagmar Bradiak Mihoková, advokátka so sídlom Plavisko 7A, 034 01 Ružomberok a návrhu starých rodičov detí: K. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. J. XX, XXX XX B. a B. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. J. XX, XXX XX B., o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, o odvolaní starých rodičov detí K. E. a B. E. proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 11P/135/2021-223 zo dňa 18. apríla 2023 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. RK-11P/135-2021-303 zo dňa 19. decembra 2023, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výrokoch I., IV., VIII. a IX. a vo výroku, ktorým návrh starých rodičov mal. detí K. E. a B. E. o zverenie mal. detí do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti zamietla, **p o t v r d z u j e .**
Vo výrokoch II., III., V., VI., VII. a vo výroku, ktorým konanie o návrhu otca o zverenie mal. detí B. do jeho osobnej starostlivosti zastavuje, zostáva rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom **n e d o t k n u t ý .**
Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Ružomberok ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) rozsudkom č. k. 11P/135/2021-223 zo dňa 18.04.2023 rozhodol:
I. Maloleté deti B. a A. sa zverujú do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky C. B., nar. XX.XX.XXXX. Stará matka je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, ako ju vykonávajú rodičia s tým, že právo zastupovať a spravovať majetok mal. detí má iba v bežných veciach.
II. Matka je povinná prispievať na výživu mal. A. výživným vo výške 110,- eur mesačne a na výživu mal. B. výživným vo výške 100,- eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, číslo účtu: L. XXXX XXXX XXXX XXXX, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.
III. Otec je povinný prispievať na výživu mal. A. výživným vo výške 110,- eur mesačne a na výživu mal. B. výživným vo výške 100,- eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu

práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, číslo účtu: L. XXXX XXXX XXXX XXXX, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Starí rodičia E. sú oprávnení stretávať sa s mal. deťmi:

Všeobecná úprava styku:

- každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od štvrtka od 15.00 hod. do pondelka do 08.00 hod. ráno, kedy si mal. deti prevezmú v stanovený čas v mieste bydliska starej matky C. B. a v mieste bydliska starej matky, prípadne v predškolskom zariadení, ktoré budú mal. deti navštevovať, maloleté deti odovzdajú.

Počas letných prázdnin (01.07. - 31.08.)

- každý rok od 07.07. od 09.00 hod. do 14.07. do 18.00 hod.

- každý rok od 07.08. od 09.00 hod. do 21.08. do 18.00 hod., kedy si mal. deti prevezmú v mieste bydliska starej matky a v mieste bydliska starej matky ich odovzdajú.

Počas letných prázdnin sa všeobecná úprava styku neuplatňuje.

V. Styk otca s maloletými deťmi sa neupravuje.

VI. Styk matky s maloletými deťmi sa neupravuje.

VII. Matke a otcovi maloletých detí ukladá výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v Nízkokoprahovom dennom centre pre deti a rodinu PREROD, zriaďovateľ zariadenia: Mesto Ružomberok, Námestie A. Hlinku 1098/1, 034 01 Ružomberok, IČO: 00315737 za účelom psychologickéj pomoci rodičom maloletých detí, posilnenia rodičovských zručností a vytvorenia riadneho rodinného prostredia pre výchovu a ďalšiu starostlivosť o mal. deti v rozsahu 20 hodín pre každého z rodičov. Na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia ukladá rodičom maloletých detí povinnosť spolupracovať s uvedeným zariadením.

VIII. Mení rozsudok Okresného súdu Ružomberok č. k. 11Pc/1/2021-56 z 12.08.2021 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. B. a rozsudok Okresného súdu Ružomberok č. k. 9P/26/2020-29 z 20.07.2020 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. A..

IX. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

1.1 Rozhodnutie odôvodnil tým, že dňa 26.10.2021 bol doručený návrh otca detí o vydanie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd maloleté deti dočasne odovzdal do jeho starostlivosti a to spolu s návrhom na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom ktorému predchádzal rozsudok Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 9P/26/2020 z 20.07.2020, ktorým bola maloletá A. zverená do osobnej starostlivosti matky s právom oboch rodičov zastupovať a spravovať majetok maloletej a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 100,- eur mesačne a pokiaľ ide o maloletého B. bol rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č. k. 11Pc/1/2021-56 zo dňa 12.8.2021 zverený do starostlivosti matky pričom otec bol zároveň zaviazaný povinnosťou prispievať na maloleté dieťa výživným vo výške 75,- eur mesačne. 1.2 V priebehu konania okresný súd uznesením č. k. 11P/135/2021-20 zo dňa 02.11.2021 neodkladným opatrením dočasne zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti otca, pričom matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletých detí výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, a to na každé z maloletých detí.

1.3 Dňa 19.01.2022 bol súdu doručený návrh starej matky C. B. o zverenie maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Zároveň otca detí žiadala zaviazat' platením výživného vo výške 100,- eur mesačne na maloletú A. a vo výške 75,- eur mesačne na maloletého B.. Matku žiadala zaviazat' na platenie výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa podľa osobitného predpisu na každé z maloletých detí. Súčasťou návrhu bol aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Stará matka detí v konaní navrhla aj upraviť styk starým rodičom K. E. a B. E., prípadne otcovi každý páry víkend v piatok od 15.00 hod. do nedele 18.00 hod. a ďalej počas letných prázdnin a sviatkov.

1.4 Okresný súd uznesením č. k. 11P/10/2022-9 zo dňa 25.01.2022 návrh starej matky C. B. na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol. V dôsledku podaného odvolania zo strany starej matky dieťaťa C. B. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 10CoP/7/2022-43 zo dňa 31.03.2022 zmenil uznesenie súdu prvej inštancie a maloleté deti zveril neodkladným opatrením do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky C. B.. Otcovi aj matke detí uložil povinnosť prispievať na výživu maloletých detí výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu na každé z maloletých detí. Platnosť neodkladného opatrenia vymedzil do právoplatnosti prvej meritórnej úpravy osobnej starostlivosti o maloleté deti aktuálne vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod sp.zn. 11P/135/2021, t.j. o návrhu otca alebo pod sp.zn. 11P/10/2022, t.j. o návrhu starej matky C. B.. Zároveň krajský súd zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Ružomberok č.k. 11P/135/2021-20 zo dňa 02.11.2021 (t.j. neodkladné opatrenie, ktorým boli maloleté deti dočasne zverené do starostlivosti otca).

1.5 Dňa 25.01.2023 bol súdu doručený návrh starých rodičov K. E. a B. E. o zverenie maloletých detí do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti.

1.6 Kolízny opatrovník detí na pojednávaní dňa 26.01.2023 navrhol, aby v prípade rozhodovania o náhradnej osobnej starostlivosti bolo zároveň uložené výchovné opatrenie obom rodičom, aby sa podrobili odbornému poradenstvu v Nížkoprahovom centre Prerod.

1.7 V priebehu konania okresný súd uznesením č. k. 11P/135/2021-20 zo dňa 02.11.2021 neodkladným opatrením dočasne zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti otca, pričom matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletých detí výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, a to na každé z maloletých detí.

1.8 Pri rozhodovaní o súd vychádzal z ust. § 45 ods. 1, 2 prvá veta, 4, 6, 7 a 8 prvá veta, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 37 ods. 1, 2, 4, § 25 ods. 5 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) a § 116 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka.

1.9 Rozhodnutie odôvodnil tým, že napriek tomu, že sa rodičia v priebehu konania spočiatku snažili presvedčiť súd o svojej schopnosti postarať sa o deti, najmä pokiaľ ide o otca detí, v závere sa toto postavenie a správanie sa rodičov ukázalo ako nestabilné a nedostatočné, pričom nachádzali skôr výhovorky a hľadali prekážky, resp. nedostatočne pracovali na ich odstránení, prečo sa o deti nemôžu osobne starať. Problém bol preukázateľne zistený tak na strane matky, ktorá sa pravidelne nedostavovala na pojednávania, preukázateľne klamala, zavádzala súd svojimi vyjadreniami či už o svojich zárobkových možnostiach a schopnostiach, o svojom probléme s drogami, o trestných konaniach vedených voči jej osobe, resp. o odsúdeniach a uložených trestoch ako aj o dôvodoch nedostavenia sa na pojednávanie včas alebo vôbec. Matka v podstate počas celého konania ani neprejavila jednoznačný a skutočný záujem osobne sa starať o maloleté deti a už vôbec nie, ak by preto mala reálne niečo spraviť, resp. niečoho sa vzdať. Pokiaľ ide o otca detí, tento spočiatku javil záujem o starostlivosť o deti, avšak v kontexte celého konania sa jeho záujem o takúto starostlivosť nejavil ako skutočný, resp. sa javil ako sekundárny, sprostredkovaný, keď v skutočnosti mali záujem starať sa o deti od začiatku viac jeho rodičia ako on sám. Otec priznal a preukázateľne bol aj potvrdený u neho problém s alkoholom, ktorý sa v záujme detí aj rozhodol riešiť, čo súd videl ako pozitívum, resp. zásadný krok k tomu, aby bola odstránená prekážka, pochybnosť ohľadne schopnosti otca postarať sa o deti, na druhej strane otec v tomto rozhodnutí nebol dostatočne dôsledný a v konečnom dôsledku uprednostnil svoj záujem pred záujmom detí, keď nakoniec upustil od svojho návrhu na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti. Súd nakoniec nemal pochybností o tom, že ani jeden rodič nemá vytvorené riadne podmienky, aby mohol starostlivosť o deti zabezpečovať, navyše ani jeden z rodičov v konečnom dôsledku záujem o osobnú starostlivosť o deti nemal. Práve rodičia detí vyznievali ako tí, ktorí sami potrebujú a sú odkázaní na starostlivosť od svojich rodičov.

1.10 V prejednávanej veci súd teda konštatoval, že zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti je v ich záujme, pričom obaja starí rodičia (stará matka z matkinej strany návrhom zo dňa 19.01.2022 a starí rodičia z otcovej strany návrhom doručeným súdu dňa 25.01.2023) prejavili záujem starať sa o deti, pokiaľ túto starostlivosť nebudú schopní zabezpečiť rodičia, resp. niektorý z rodičov. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že obe strany starých rodičov sú schopní a vhodní, aby mohli túto funkciu vykonávať. Zároveň bývajú v domácnostiach, v ktorých majú deti vytvorené vhodné podmienky tak po osobnej ako aj materiálnej stránke. Deti majú taktiež dobrý vzťah s oboma a zároveň ani citová väzba detí k či už k starým rodičom alebo k rodičom neochladla, napriek dĺžke trvania súdneho konania, keď kontakt zo všetkými bol zabezpečený odhliadnuc od menších problémov, ktoré však nemali zásadný vplyv na správanie sa detí (odmietanie, vzdor,...). Súd zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke C. B., ktorá už rok takúto starostlivosť o deti zabezpečuje a neboli zistené žiadne pochybnosti, resp. prekážky, pre ktoré by tak nemohla robiť aj naďalej. Naopak deti prosperujú, je o ne dobre postarané, majú vytvorené vhodné podmienky pre svoj rozvoj, majú zabezpečenú riadnu zdravotnú starostlivosť, sú vždy čisto oblečené a majú zabezpečené aj všetky ďalšie základné potreby ako aj pravidelný kontakt s matkou, otcom a starými rodičmi E.. Tým súd v žiadnom prípade nepoukázal na to, že by starí rodičia E. nevedeli takúto dennodennú a riadnu starostlivosť deťom zabezpečiť, resp. nemali vytvorené rovnako vhodné podmienky, avšak stará matka C. B. v tomto smere nijakým spôsobom nepochybila za posledný rok, práve naopak. Preto riadna starostlivosť o deti jej v tomto smere nemôže byť na ujmu obzvlášť, ak o náhradnú starostlivosť o deti prejavila záujem návrhom podaným už v januári 2022, pričom starí rodičia E. takýto návrh podali až o rok neskôr. Pravdou síce je, že už skôr sa zmienili o tom, že ak ich syn nebude môcť osobnú starostlivosť o deti zabezpečovať, sú ochotní túto zobrať na seba, avšak konanie o zverení maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti je návrhovým konaním, vyžaduje sa návrh nie iba podnet, resp. vyjadrenie. Prítomnosť matky v domácnosti starej

matky C. B. ako aj prítomnosť otca v domácnosti starých rodičov E., môže byť vnímaná tak negatívne ako aj pozitívne na oboch stranách. Kým otec detí má problém s alkoholom, matka zas s drogami, čím samozrejme môže byť ohrozená riadna výchova maloletých detí, avšak obe strany starých rodičov urobili voči takýmto prípadným následkom opatrenia, keď tak stará matka C. B. ako aj starí rodičia E. dali svojim deťom (rodičom maloletých detí) najavo, že v prípade viditeľných problémov ich do domácnosti nepustia. Na strane druhej prítomnosť rodičov pri výchove ich detí by mala mať pozitívny, najmä citový význam, ktorý by mal v prvom rade zabezpečiť nepretrhnutie citových väzieb medzi rodičmi a ich deťmi a motivovať rodičov k tomu, aby starostlivosť o deti zabezpečovali sami. Súd pri rozhodovaní taktiež prihliadol na stabilitu výchovného prostredia u maloletých detí, na prostredie, v ktorom trávajú viac času. Z psychologického hľadiska stará matka C. B. má vlastnosti, ktoré sú zárukou, že bude poskytovať maloletým deťom aj naďalej potrebnú starostlivosť. Ani z hľadiska zdravotného stavu nie sú toho času u nej prekážky brániace výkonu náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté deti (viď potvrdenie od lekára). Okrem toho už dlhšiu dobu vykonáva starostlivosť o maloleté deti, preto mala možnosť overiť si, či ich výchovu zvládne, na maloletých deťoch jej záleží, pričom je ochotná sa prispôsobiť ich potrebám. Taktiež je osobou bezúhonnou a svojim správaním dáva záruku, že deti bude vychovávať riadne, pričom bude rešpektovať skutočnosť, že deti majú otca a matku, ktorí taktiež majú nielen vyživovaciu povinnosť k deťom ale aj právo sa s deťmi stretávať, ak by im v tom bolo bránené, môžu podať návrh na súd o úpravu styku s deťmi.

1.11 Nakoľko však toho času rodičia nemajú dostatočnú vôľu, ale potencialitu súd u rodičov videl, uložil rodičom aj výchovné opatrenie a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v Nížkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu PREROD za účelom psychologickéj pomoci rodičom maloletých detí (nevyliešené problémy medzi rodičmi), posilnenia rodičovských zručností a vytvorenia riadneho rodinného prostredia pre výchovu a ďalšiu starostlivosť o deti v rozsahu 20 hodín pre každého z rodičov, aby aj rodičia pochopili, že tým, že zodpovednosť za ich deti prevzali starí rodičia (resp. stará matka), ich rodičovské povinnosti neskončili a ak naozaj mysleli vážne to, že by sa o svoje deti chceli starať osobne, súd im takýmto spôsobom poskytol odbornú pomoc pochopiť a správne uchopiť do svojich rúk rodičovskú rolu. Výhodou tohto opatrenia je, že súd po jeho uložení sleduje jeho vykonávanie a to v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, príslušným zariadením a následne po uplynutí obdobia, na ktoré bolo výchovné opatrenie uložené, hodnotí účinnosť výchovného opatrenia a to na základe správy, ktorú mu zariadenie doručí. Podľa záverov poradenstva rozhodne o aplikácii ďalších opatrení, pričom môže využiť napríklad predĺženie poradenstva, resp. jeho rozšírenie o nové ciele.

1.12 V záujme detí súd dospel k záveru, že počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti je potrebné upraviť aj pomerne rozsiahly styk detí so starými rodičmi E. ako blízkymi osobami, ktorí o to prejavili záujem a to aj napriek tomu, že stará matka C. B. nebráni v stretávaní sa detí so starými rodičmi z otcovej strany, teda aj s otcom, hoci toto stretávanie bolo starou matkou K. E. definované ako „komplikované“. Na úprave styku, čo do dôvodu a rozsahu sa starí rodičia v podstate dohodli, aj keď nejde o rodičovskú dohodu, v podstate aj rodičia konkludentne s úpravou styku súhlasili, nakoľko aj takouto úpravou styku bude zabezpečený kontakt detí s oboma rodičmi prostredníctvom starých rodičov. Úprava styku korešponduje s pracovnými zmenami starého otca B. E. (všeobecná úprava styku), ktorý po deti chodí autom a taktiež ich autom zaväza späť, prihliada tiež na letné prázdniny a čas dovoleniek a jej rozsiahlosť svedčí samozrejme o tom, že starí rodičia majú skutočný záujem o deti, starať sa o ne, venovať sa im, avšak platná právna úprava neumožňuje rozdeliť náhradnú osobnú starostlivosť medzi viaceré osoby, okrem spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov. Otec sa síce zmienil, že sa chce s deťmi stretávať, konkrétny návrh však nepredniesol a nakoľko je zrejme, že kontakt otca s deťmi je zabezpečený prostredníctvom jeho rodičov, navyše sú to práve jeho rodičia, ktorí pravidelne po deti chodia a zavádzajú ich späť, súd samostatne styk otca s deťmi zatiaľ neupravil.

1.13 Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti musí rozhodnúť aj o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov voči maloletému dieťaťu. V tejto súvislosti mal zistené (jednak i z vyjadrení na pojednávaní a zo zabezpečených dokladov) majetkové možnosti a schopnosti rodičov sú na rovnakej úrovni (ani jeden z rodičov nepracuje, obaja si privyrábajú v dôsledku svojej ľahostajnosti a nezodpovednosti len príležitostne, načierno, brigádne) Po zistení a vyjadrení kolíznej opatrovníčky o príspevku štátu vyplácanom na jedno dieťa do 10 rokov v náhradnej osobnej starostlivosti vo výške 214,10 eur uložil rodičom povinnosť platiť výživné v rovnakej výške a to po 110,- eur na maloletú A., ktorá je staršia a navštevuje materskú školu (mesačný poplatok 10,- eur) a po 100,- eur na maloletého B., ktorý je mladší, nechodí však ešte do materskej školy, inak má náklady porovnateľné ako jeho staršia sestra. Takto určené výživné má pokryť takmer celý príspevok štátu. Ak by im súd uložil výživné v nižšej výške, podporoval by ich v ich doterajšom nezodpovednom správaní a nijak by neboli motivovaní nájsť si riadne zamestnanie a zodpovedne sa postaviť k svojej úlohe byť

rodičom aj po tejto stránke. Povinnosť platiť výživné v uvedenej výške bola rodičom uložená počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, ktorý je platobným miestom v zmysle zákona v prípade náhradnej osobnej starostlivosti.

1.14 O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, nakoľko v danom konaní nezistil žiadne také závažné okolnosti, na základe ktorých by bolo potrebné niektorého z účastníkov konania zaviazat' na úhradu trov konania voči inému z účastníkov.

1.15. Keďže súd v rozhodnutí, ktorým sa končí konanie a ktoré doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť nerozhodol o časti predmetu konania v zmysle ust. § 2 ods. 1 CMP a § 225 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ doplnčacím rozsudkom č. k. RK-11P/135/2021-303 zo dňa 19.12.2023 rozhodol tak, že súd dopĺňa rozsudok Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 11P/135/2021 zo dňa 18.04.2023 nasledovne: Konanie o návrhu otca o zverenie mal. detí B. do jeho osobnej starostlivosti zastavuje. Návrh starých rodičov mal. detí K. E. a B. E. o zverenie mal. detí do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti zamietá. Vzhľadom na dispozičný úkon otca (na pojednávaní dňa 03.04.2023 uviedol, že netrvá na svojom návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom), ktorým vzal svoj návrh v celom rozsahu späť, súd konanie zastavil. Nesúhlas so späťvzatím návrhu nevyjadril žiaden z účastníkov tohto konania, keď matka počas celého konania nesúhlasila s uvedeným návrhom otca, pričom súhlasila s tým, aby maloleté deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti jej matky. Zároveň sa súd so späťvzatím návrhu stotožnil a mal za to, že nie je potrebné v konaní pokračovať a rozhodovať o podanom návrhu, nakoľko rozsudkom bolo rozhodnuté o tom, že maloleté deti zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, ktorá ich už mala v dočasnej starostlivosti na základe neodkladného opatrenia, t.j. maloleté deti sa zastavením konania o návrhu otca, neocitnú bez starostlivosti. Pri rozhodnutí vychádzal z ust. § 29 ods. 1, 2, 3 CMP. Čo sa týka návrhu starých rodičov E. o zverenie maloletých detí do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti tento zamietol z dôvodov uvedených v bode 23. a 24. rozsudku sp. zn. 11P/135/2021 zo dňa 18.04.2023, v ktorom posudzoval vhodnosť výchovného prostredia maloletých detí u rodičov ako aj u starých rodičov, pričom opísal dôvody, pre ktoré maloleté deti zveril nakoniec do starostlivosti starej matky C. B..

2. Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie starí rodičia B. E. a K. E. a to do výroku I. o zverení maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky C. B. a výroku IV. o oprávnení starých rodičov stretávať sa s maloletými deťmi.

2.1 V odvolaní uviedli, že súd správne vyhodnotil, že v súčasnosti nie sú ani u jedného z rodičov vytvorené vhodné podmienky na to, aby vykonával osobnú starostlivosť o deti. Z vykonaných dôkazov však dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu (§ 365 ods. 1 písm. f/ zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), že lepšie podmienky na výkon náhradnej osobnej starostlivosti sú na strane starej matky detí C. B.. Pre dôvod, že doterajšia náhradná starostlivosť na základe uznesenia o neodkladnom opatrení prebieha dobre, súd porušil svoju povinnosť dbať na najlepší záujem detí. Uspokojil sa s tým, že o deti je u C. B. dobre postarané, ale nezvažoval, u koho by o ne bolo postarané lepšie. Podľa nich úplne opomenul, že pre zdravý vývoj detí je najlepšie, keď sa o ne spoločne starajú muž a žena, keďže každý im môže byť dobrým vzorom ale iným spôsobom. U C. B. sa deťom takejto komplexnej výchovy nedostane, bude im chýbať mužský vzor, ktorý by pozitívne vplýval na ich zdravý rozvoj. Toto môžu poskytnúť deťom len oni. Pokiaľ súd poukázal na stabilitu vo výchovnom prostredí starej matky, ktorá sa o deti stará na základe uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, považovali za zaujímavé, že táto skutočnosť nebola dôležitá, keď boli deti v dočasnej osobnej starostlivosti svojho otca, keď vtedy vôbec nevedelo, že deti budú musieť zmeniť svoje prostredie, teraz by to už bol problém. Keďže by sa o deti starali oni dvaja, mohli by si viac pomáhať a navzájom sa zastúpiť, ak by to bolo potrebné, na čo poukázala aj prokurátorka okresnej prokuratúry. Prokurátorka síce uviedla, že by C. B. mohla zastúpiť matka detí, ale tá sama uviedla, že poskytuje sexuálne služby za odplatu a nerobí tak v domácnosti a teda je otázne, ako často je doma k dispozícii svojej matke, aby jej pomohla s deťmi. Pokiaľ by ochorel niektorí z nich, o deti sa postará druhý a rovnaké platí aj v prípade nečakaných pracovných povinností. Súd preto mal v záujme detí dospieť k záveru, že o ich výchovu bude lepšie postarané nimi. Ďalší dôvod súdu, že stará matka C. B. žiadala o náhradnú osobnú starostlivosť od začiatku konania, kým oni v priebehu konania, nemá oporu v zákone. Súd má skúmať, čo bude najlepšie pre deti, nie kto podal návrh skôr. Zároveň nedávalo zmysel, aby žiadali o zverenie detí do svojej náhradnej osobnej starostlivosti, keď sa v istej časti konania zdalo, že deti budú zverené do osobnej starostlivosti ich syna. Na pojednávaní dňa 16.08.2022 súd uviedol, že pokiaľ budú u otca splnené podmienky na výkon osobnej starostlivosti o deti, budú mu zverené, aj keby C. B. bola deťom schopná poskytnúť lepšiu starostlivosť, keďže právo rodiča na výchovu detí má prednosť pred

náhradnou osobnou starostlivosťou. Zdôraznili, že to bol ich syn, ktorý začal situáciu riešiť, C. B. to neriešila, keď jej dcéra zlyhala v starostlivosti o deti.

2.2 Starí rodičia preto navrhli, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výrokoch I. a IV. zmenil tak, že maloleté deti zverí do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti a že zároveň upraví styk detí s druhou starou matkou C. B. tak, ako súd prvej inštancie upravil ich styk s nimi.

3. Stará matka detí C. B. prostredníctvom splnomocnenej zástupkyne vo vyjadrení zo dňa 19.06.2023 v rámci bodu I. označeného ako „Zhrnutie“ uviedla, že matka ani otec nie sú schopní zabezpečiť sústavnú a dôslednú starostlivosť o ich maloleté deti vo veku 4,5 rokov a takmer 3 roky. Ona sa o maloleté deti stará od ich narodenia. Maloleté deti sú preto na ňu citovo naviazané. Pri žiadnej kontrole pracovníkmi ÚPSVaR-u jej nebola vytknutá ani jedna chybička. Splňa všetky zákonom požadované predpoklady na to, aby deti boli zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti a čo je v ich najlepšom záujme. Považuje preto napadnuté rozhodnutie za vecne správne a vydané v súlade s najlepším záujmom maloletých detí. Odvolanie podané druhými starými rodičmi je preto nedôvodné a odzrkadľuje len ich nespokojnosť s tým, že súd nerozhodol podľa ich očakávania. Podľa starej matky C. B. neexistuje zákonom ustanovený odvolací dôvod, pre ktorý by bolo možné odvolaniu vyhovieť. K argumentom uvedeným v odvolaní uviedla, že starí rodičia E. v odvolaní (ale aj v priebehu konania) zavádzali súd, že žiadali o zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti, keď sa v priebehu konania ukázalo, že ich syn nie je schopný sa o deti osobne postarať. Už v januári 2022 bolo zrejmé, že ich syn nie je schopný sa o deti postarať a nemá reálny záujem na osobnej starostlivosti o deti (na pojednávaní dňa 18.01.2022 uviedol „ja už na tomto návrhu netrám“). Zrejme im to preto muselo byť už aj v čase, kedy syn nepokračoval ďalej v protialkoholických sedeniach u psychológa alebo išiel na sedenie dňa 07.09.2022 so zostatkovým alkoholom, neskôr odmietal medikamentóznú liečbu, často chodil domov pod vplyvom alkoholu alebo sa niekoľko dní doma ani neukázal. Starí rodičia E. podali návrh na zverenie detí do ich náhradnej osobnej starostlivosti až jeden deň pred pojednávaním nariadeným na deň 26.01.2023 (vedeli, že sa otec na pojednávanie nedostaví, pretože si neprevzal predvolanie a dlhšie nebol doma a nevedeli, kde sa zdržiava). Tiež sa títo v pozícii svedkov vyjadrili, že syn nemal problémy s alkoholom v čase kedy mu boli deti neodkladným opatrením zverené pritom vedeli, že opak je pravdou. Ďalej stará matka C. B. uviedla, že pre zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti zákon neustanovuje podmienky, aby sa o deti starali osoby rôzneho pohlavia ale ustanovuje aj možnosť náhradnej osobnej starostlivosti jednou osobou. Mužský vzor pritom deti majú (by mali mať) primárne od otca a rovnako ho majú zabezpečený aj počas rozsiahleho styku so starým otcom (dva/tri predĺžené víkendy v mesiaci). V prípade potreby ju má kto zastúpiť (napr. kmotra ku ktorej chodia deti spolu s ňou často a radi alebo jej synovia). Na záver uviedla, že si uvedomuje potrebu maloletých detí tráviť čas aj s otcom a druhými starými rodičmi a preto nikdy nebránila a nebráni styku s nimi (pokiaľ otec nebol pod vplyvom alkoholu, obdobne platí aj o matke). K vyjadreniu pripojila aj správu z odborného kontrolného vyšetrenia ohľadom maloletých detí od Súkromného centra poradenstva prevencie, Námestie A. Hlinku 56, Ružomberok z 22.05.2023 poukazujúc ňou na to, že obe maloleté deti vo svojom psychomotorickom vývine napredujú.

3.1 Stará matka C. B. navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Kolízny opatrovník detí vo vyjadrení zo dňa 19.06.2023 uviedol, že maloleté deti sú v starostlivosti starej matky C. B. od mája 2022 na základe uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoP/7/2022. Deti sú v rodine stabilizované. Maloletá A. navštevuje materskú školu v F. G. kde aj bývajú. V rodine je v zmysle plánu sociálnej práce s rodinou vykonaná pravidelne terénna sociálna práca. Pri neohlásených návštevách bolo zistené, že stará matka C. B. poskytuje deťom riadnu starostlivosť a výchovu. V domácnosti neboli zaznamenané žiadne nedostatky. Od vyhlásenia rozsudku umožňuje stretávanie starých rodičov E. s vnúčatami v zmysle neprávoplatného rozhodnutia (každý druhý týždeň od štvrtku do pondelku). Stará matka K. E. poukazuje na „komplikovanú“ komunikáciu starých matiek. Stará matka C. B. si cez ich určený víkend plánuje s deťmi program. Toto je následne pre deti mätúce. O stretnutie s deťmi prejavil záujem aj otec detí pričom stará matka C. B. mu ich odmietla dať s tým, že nemá riadne uhradené výživné. Podľa kolízneho opatrovníka detí keďže ani jeden z rodičov si svoje pomery neupravil, je potrebné, aby deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Keďže deti sa ocitli bez starostlivosti svojich rodičov bolo by pre nich prínosom, aby starí rodičia vzájomne spolupracovali a vypomáhali si so starostlivosťou o vnúčatá. Podľa kolízneho opatrovníka detí je potrebné, aby pre deti vytvorili bezpečné prostredie, kde nebudú svedkom vzájomných nedorozumení, hádok a negatívnych hodnotení druhej strany. V oboch rodinách starých rodičov sú vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o deti. Podstatná skutočnosť je, že deti sú v starostlivosti starej matky C. B. viac ako 1

rok a sú v tomto prostredí stabilizované. Je však potrebné zachovať rozšírený kontakt detí aj s druhými rodičmi.

4.1 Kolízny opatrovník detí na základe uvedeného navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť ako správny.

5. Prokurátor – Okresná prokuratúra Ružomberok vo vyjadrení zo dňa 12.07.2023 uviedol, že za stavu, keď na oboch stranách starých rodičov detí sú de facto rovnaké podmienky na vykonávanie náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté deti bolo teda na úvahe súdu, ktorým zo starých rodičov maloleté deti zverí do náhradnej osobnej starostlivosti. Stotožnil sa s rozhodnutím súdu o zverení maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky C. B. z toho dôvodu, že táto už viac ako rok zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté deti a za ten čas zo strany kolízneho opatrovníka neboli zistené žiadne nedostatky v jej starostlivosti. Stará matka K. E. na pojednávaní súdu dňa 18.04.2023 nenavrholo odročit' pojednávanie za účelom získania výsledkov kontroly maloletej A. v CPPaP a ani nespochybnila riadnu starostlivosť starej matky C. B.. Ďalej mal prokurátor za to, že je v záujme maloletých detí, aby pri zachovaní stability doterajšieho prostredia, v ktorom žijú viac ako rok a bolo preukázané, že nie sú zanedbávané a prosperujú, mali mužský aj ženský vzor zabezpečený zo strany starých rodičov E. práve širšou úpravou styku s maloletými deťmi.

5.1 Navrhol preto, aby odvolací súd odvolaním napadnutý výrok I. a IV. rozsudku okresného súdu v zmysle § 387 ods. 1 CSP s použitím § 2 ods. 1 CMP ako vecne správny potvrdil.

6. Prokurátor – Krajská prokuratúra Žilina podaním zo dňa 17.07.2023 oznámila prebratie vstupu do označeného konania, ktorý vykonala a doposiaľ realizovala Okresná prokuratúra Ružomberok.

7. Kolízny opatrovník detí vo vyjadrení zo dňa 24.07.2023 k vyjadreniu prokurátora - Okresnej prokuratúry Ružomberok a starej matky C. B., ktorí reagovali na odvolanie starých rodičov E., nemal žiadne pripomienky.

8. Krajský súd ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP, § 34 ods. 1 CSP, § 3 ods. 5 písm. a/ CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, účastníkom konania (§ 362 a § 359 CSP, § 7 CMP), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu (§ 65 CMP) a bez viazanosti dôvodmi odvolania (§ 66 CMP) s prihliadnutím na vady konania, iba ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 37 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 a contrario CSP), postupom podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 CSP rozsudok okresného súdu v spojení s doplniacím rozsudkom vo výrokoch I., IV., VIII. a IX. a vo výroku, ktorým návrh starých rodičov maloletých detí K. E. a B. E. o zverenie maloletých detí do ich spoločnej náhradnej starostlivosti zamietá ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

9. V preskúmvanej veci okresný súd rozsudkom v spojení s doplniacím rozhodol, že: maloleté deti B. a A. zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky C. B., nar. XX.XX.XXXX. Stará matka je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, ako ju vykonávajú rodičia s tým, že právo zastupovať a spravovať majetok mal. detí má iba v bežných veciach (výrok I.).

Matka je povinná prispievať na výživu maloletej A. výživným vo výške 110,- eur mesačne a na výživu maloletého B. výživným vo výške 100,- eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, číslo účtu: L. XXXX XXXX XXXX XXXX, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II.).

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej A. výživným vo výške 110,- eur mesačne a na výživu maloletého B. výživným vo výške 100,- eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, číslo účtu: L. XXXX XXXX XXXX XXXX, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku (výrok III.).

Starí rodičia E. sú oprávnení stretávať sa s mal. deťmi: Všeobecná úprava styku: každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od štvrtka od 15.00 hod. do pondelka do 08.00 hod. ráno, kedy si maloleté deti prevezmú v stanovený čas v mieste bydliska starej matky C. B. a v mieste bydliska starej matky, prípadne v predškolskom zariadení, ktoré budú mal. deti navštevovať, maloleté deti odovzdajú. Počas letných prázdnin (01.07. – 31.08.): každý rok od 07.07. od 09.00 hod. do 14.07. do 18.00 hod.; každý rok od 07.08. od 09.00 hod. do 21.08. do 18.00 hod., kedy si mal. deti prevezmú v mieste bydliska starej matky a v mieste bydliska starej matky ich odovzdajú. Počas letných prázdnin sa všeobecná úprava styku neuplatňuje (výrok IV.).

Styk otca s maloletými deťmi sa neupravuje (výrok V.).

Styk matky s maloletými deťmi sa neupravuje (výrok VI.).

Matke a otcovi maloletých detí uložil výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v Nizkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu PREROD, zriaďovateľ zariadenia: Mesto Ružomberok, Námestie A. Hlinku 1098/1, 034 01 Ružomberok, IČO: 00315737 za účelom psychologickéj pomoci rodičom maloletých detí, posilnenia rodičovských zručností a vytvorenia riadneho rodinného prostredia pre výchovu a ďalšiu starostlivosť o maloleté deti v rozsahu 20 hodín pre každého z rodičov. Na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia uložil rodičom maloletých detí povinnosť spolupracovať s uvedeným zariadením (výrok VII.).

Zmenil rozsudok Okresného súdu Ružomberok č. k. 11Pc/1/2021-56 z 12.08.2021 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. B. a rozsudok Okresného súdu Ružomberok č. k. 9P/26/2020-29 z 20.07.2020 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej A. (výrok VIII.).

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok IX.).

Konanie o návrhu o otca o zverenie maloletých detí B. do jeho osobnej starostlivosti zastavuje.

Návrh starých rodičov maloletých detí K. E. a B. E. o zverenie maloletých detí do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti zamietla.

10. Odvolací súd na základe odvolania starých rodičov K. E. a B. E. podrobil odvolaciemu prieskumu rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom výrokoch I., IV. a vo výroku ktorým návrh starých rodičov o zverenie maloletých detí do ich spoločnej starostlivosti zamietol a súvisiacich výrokoch VIII. a IX.

11. Odvolací súd v prvom rade uvádza, že osobná starostlivosť o maloleté dieťa je v prvom rade úlohou rodičov. Povinnosť starať sa o svoje dieťa je rodičom uložená zákonom. Ak si ale rodičia tieto svoje povinnosti neplnia, musí v záujme zdravého vývoja dieťaťa zasiahnuť súd a úrady. Zverenie dieťaťa do výchovy iného občana než rodiča (ktorého podmienkou nie je, aby rodičia boli pozbavení rodičovských práv) je výnimkou zo zásady, že výchova maloletých detí je uskutočňovaná vlastnými rodičmi. Pre zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej osoby môžu byť dané objektívne alebo subjektívne príčiny na strane rodičov.

12. V danej veci z vykonaného dokazovania bolo nepochybne preukázané a nepochybňovali to ani starí rodičia E. v odvolaní, že ani jeden z rodičov nemá vytvorené podmienky aby mohol starostlivosť o deti zabezpečovať. Rodičia nie sú tiež ani schopní túto zabezpečiť kvôli ich závislostiam ako i nedostatočnému záujmu o plnenie si rodičovských povinností.

13. Jednou z foriem náhradnej starostlivosti, je náhradná osobná starostlivosť inej fyzickej osoby ako rodiča. Ustanovenie § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré umožňuje zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej osoby v prvom rade zdôrazňuje, že takéto rozhodnutie musí vyžadovať záujem dieťaťa. Hoci Zákon o rodine pojem „záujem“ maloletého dieťaťa nedefinuje, možno bez pochyb konštatovať, že v záujme maloletého dieťaťa je všetko, čo mu je na prospech, čo ho nejakým spôsobom obohacuje, prospieva jeho vývoju. Náhradná osobná starostlivosť je vzťah nahradzujúci výkon len tých práv a povinností rodičov, ktoré smerujú na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa. Nenahrádza rodičovský vzťah. Preto rodičovi zostáva naďalej zachovaná vyživovacia povinnosť, ktorá trvá do času, kým nie sú deti schopné sa živiť samé.

14. V danej veci o zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti mali záujem starí rodičia detí a teda zo strany matky C. B. a zo strany otca K. E. a B. E.. Okresný súd po vykonanom dokazovaní a po konštatovaní, že obe strany starých rodičov majú na zabezpečenie starostlivosti o deti vytvorené materiálne podmienky, sú schopní starostlivosť zabezpečovať a deti majú k nim dobrý vzťah, zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky C. B.. Dôvodom bolo, že záujem o starostlivosť prejavila skoršie podaným návrhom, zabezpečuje ju na základe neodkladného opatrenia už rok, v jej starostlivosti neboli zistené nedostatky a prihliadajúc na stabilitu výchovného prostredia maloletých detí. Napokon je menovaná osobou bezúhonnou a svojím správaním dáva záruku, že deti bude vychovávať riadne. Ani zdravotný stav jej nebráni starostlivosť zabezpečovať.

15. Starí rodičia K. E. a B. E. v podanom odvolaní namietali, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávaným skutkovým zisteniam lebo súd nezisťovať ale iba konštatoval, že najlepšie postarané o deti bude u starej matky C. B.. Podľa nich z hľadiska najlepšieho

záujmu detí súd nezvažoval u koho zo starých rodičov by o maloleté deti bolo postarané lepšie. Opomenul, že pre zdravý vývoj detí je najlepšie keď sa o ne spoločne starajú muž a žena, čo môžu poskytnúť len oni, ktorí si môžu viac pomáhať a navzájom sa zastúpiť. Nesúhlasili s argumentom súdu, že ich návrh na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti bol podaný neskôr ako návrh podaný starou matkou C. B. nakoľko ich syn – otec detí požiadal o zverenie detí do osobnej starostlivosti.

16. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že okresný súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci a preto sa v súlade s § 387 ods. 1 CSP rozsudok okresného v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

17. K odvolacej námietke odvolateľov ohľadom nesprávneho skutkového zistenia (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) uvádza, že starí rodičia E. v odvolaní ani neuvádzajú ktoré konkrétne skutočnosti neboli súdom zisťované. Napriek tomu je potrebné uviesť, že boli súdom zohľadnené rozhodujúce skutočnosti vykonanými dôkazmi preukázané a výsledok dôkazov ním vykonaných zodpovedá postupu vyplývajúceho z ust. § 191 CSP. Posúdenie najlepšieho záujmu maloletých detí, na ktoré sa tiež odvolávali nie je otázkou skutkovou ale právnym posúdením veci.

18. Aj odvolací súd pri rozhodovaní ktorému zo starých rodičov zveriť maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti sa prikláňa k tomu, že v najlepšom záujme maloletých detí je zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky C. B.. V jej domácnosti, nakoľko s ňou žila aj matka detí, žijú maloleté deti od narodenia a preto sú na ňu citovo viac naviazané. Aj keď nebolo rozhodné, ktorý zo starých rodičov podal návrh na zverenie skoršie, v danej veci bolo potrebné zohľadniť, že neodkladným opatrením boli maloleté deti už v r. 2022 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky C. B. a ktorá túto starostlivosť po stránke materiálnej ako aj emocionálnej, citovej viac ako 2 roky zabezpečuje, pričom v jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Za tohto stavu majú maloleté deti so starou matkou vybudované aj rodinné zázemie, ktoré je pre ne stabilitou, určitý režim a nebolo by preto v ich záujme, aby boli z tohto prostredia odobraté. Čo sa týka námietky starých rodičov E., že deti potrebujú ich starostlivosť ako manželov – muža a ženy, možno súhlasiť s vyjadrením starej matky C. B. v tom, že zákon ustanovuje aj možnosť zverenia detí do náhradnej osobnej starostlivosti len jednej fyzickej osobe bez ohľadu na pohlavie. K poukazovaniu na mužský vzor v podobe starého otca B. E. je potrebné konštatovať, že túto úlohu by mal v prvom rade napĺňať otec detí. Maloleté deti však tým, že majú upravený styk aj s druhými starými rodičmi veľmi rozsiahlo, budú mať zabezpečený aj mužský vzor v podobe starého otca. Odvolací súd má za to, že ak starí rodičia E. majú skutočne záujem o maloleté deti, tak ako ho prezentovali pred súdom prvej inštancie, nič nebráni tomu aby v prípade potreby vypomohli starej matke C. B., ak takúto pomoc bude potrebovať resp. ju zastúpili a na druhej strane aj ona by túto pomoc mala využiť v prvom rade od nich ako od príbuzných.

19. Odvolací súd totožne ako súd prvej inštancie je presvedčený, že v súlade s článkom 5 Zákona o rodine je v najlepšom záujme maloletých detí A. a B., aby boli v súčasnej dobe zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky C. B..

20. Starí rodičia E. v podanom odvolaní napadli aj rozsudok súdu prvej inštancie čo do výroku IV., ktorým bol upravený styk maloletých detí s nimi, avšak vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd sa stotožnil s názorom okresného súdu a že títo nežiadali upraviť styk s maloletými deťmi inak, odvolací súd nevzhladol potrebu zmeny rozhodnutia.

21. Z týchto dôvodov odvolací súd námietky starých rodičov E. v podanom odvolaní považoval za nedôvodné a rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výrokoch I., IV., vo výroku, ktorým návrh starých rodičov maloletých detí K. E. a B. E. o zverenie maloletých detí do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti zamietol, súvisiacimi výrokmi VIII. (o zmene dovtedajšieho súdneho rozhodnutia) a IX. týkajúcom sa trov konania, pretože okresný súd správne aplikoval ust. § 52 CMP ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

22. Vo výrokoch II., III., V., VI., VII. a vo výroku, ktorým konanie o návrhu otca o zverenie mal. detí B. do jeho osobnej starostlivosti zastavuje, zostáva rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím

rozsudkom nedotknutý nakoľko nebol napadnutý odvolaním a navyiac po jeho preskúmaní podľa § 65 CMP nezistil žiadne pochybenie súdu prvej inštancie.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP, v spojení s § 57, § 58 ods. 1, § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko návrh na náhradu trov konania nebol podaný. Neboli zistené ani dôvody pre aplikáciu ust. § 55 CMP.

24. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP). Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a) pri riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie v prípadoch v uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).